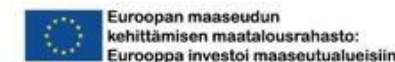

Herukkapienryhmä, Markkinointi 15.4.2021

Päivi Turunen ProAgria Itä-Suomi

Marjamaat 2 -hanke

Marjamaat 2 -hanke

Toteuttaja ProAgria Itä-Suomi

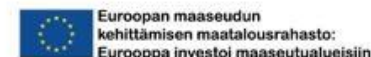
Osatoteuttajat

ProAgria Keski-Suomi

Luonnonvarakeskus

Hankkeen toteutusalue:

Alueiden välinen Pohjois-Karjala ja Keski-Suomi

Marjamaat 2 -hanke

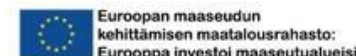
Toteutusaika

1.1.2020 – 31.12.2022

Budjetti

227 900 euroa

- 80% julkinen tuki
- 20% yksityinen rahoitus

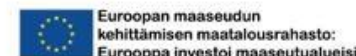

Tiedotus

- Verkkosivut: proagria.fi/marjamaat2
- Myös aikaisemman hankkeen nettisivut toimivat vielä sisältäen paljon materiaalia

<https://ita-suomi.proagria.fi/hankkeet/marjamaat-7411>

- Facebook –ryhmä www.facebook.com/groups/marjamaat
- Uutiskirjeet

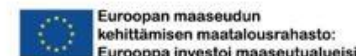

Mansikkapienryhmän seuraavat päivät klo 12-16.00

20.4.2021 Markkinointi

- Marjamarkkinat meillä ja muualla ja tulevaisuuden trendejä, Päivi Turunen, ProAgria Itä-Suomi
- Trendikatsauksessa; globaaleja trendejä– millaisille marjapohjaisille tuotteille on tulevaisuudessa kysyntää globaaleilla markkinoilla, Jukka-Pekka Inkinen Fennopromo
- Markkinointi ja tilan marjatilan brändääminen sekä somen hyödyntäminen markkinoinnissa, Maarit Kiiskinen, Ruusulan tila

Johtamisen pienryhmän seuraavat päivät klo 12 -15.00

Talouspäivä

22.4.2021 Talouden hallinta marjatilalla, Hannu Laitinen ProAgria Keski-Suomi

Marjatilojen käteisen rahan käsittelymenetelmät ja rahoitusasiat, Kaija Mäkisalo ja Mirva Barck OP Pohjois-Karjala

Ohjelma 15.4.2021

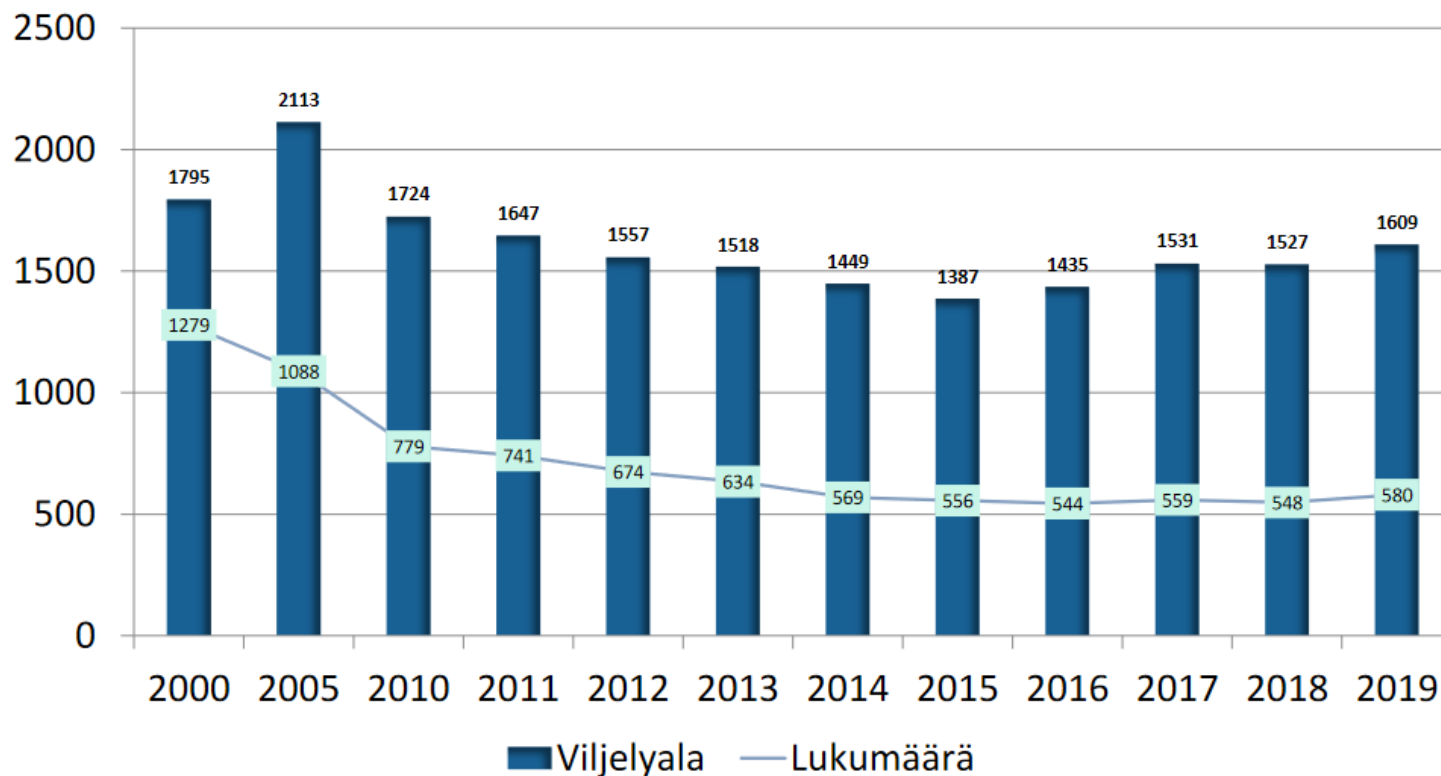
- 12.00 Herukkamarkkinat meillä ja muualla **Päivi Turunen**, ProAgria Itä-Suomi
- 12.30 Marjojen jatkojalostus, rahtivalmistus yms. alhaisen tason jalostus, ”markkinanäkymät” elintarvikeasiantuntija **Jaana Elo** KoKo palvelut
- 14.00 kahvitauko
- 14.20 Mahdollisuutena marjatuotteiden rahtivalmistus, **Soinilan tilan esittely**
- 14.50 Marjakaupan sopimustuotannon sopimus pohja, **Kati Hoppula** Luonnonvarakeskus
- 15.30 Tilaisuuden päättämien

Tilaisuus järjestetään yhteistyössä ELLI –hankkeen kanssa

Musta- ja viherherukan viljelyn kehitys MI/hml

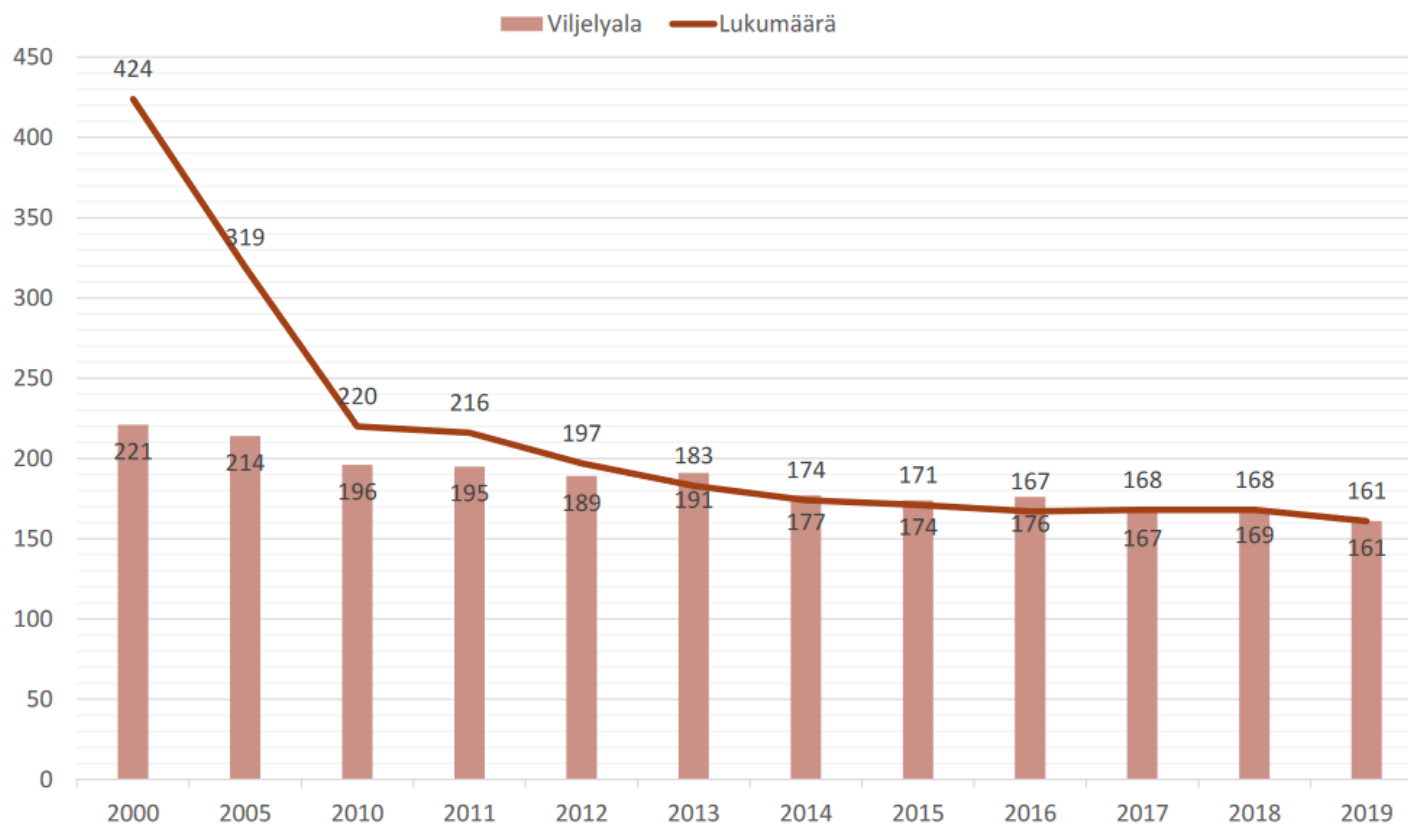
Lähde HML/Tike

Punaherukan viljelyn kehitys MI/hml

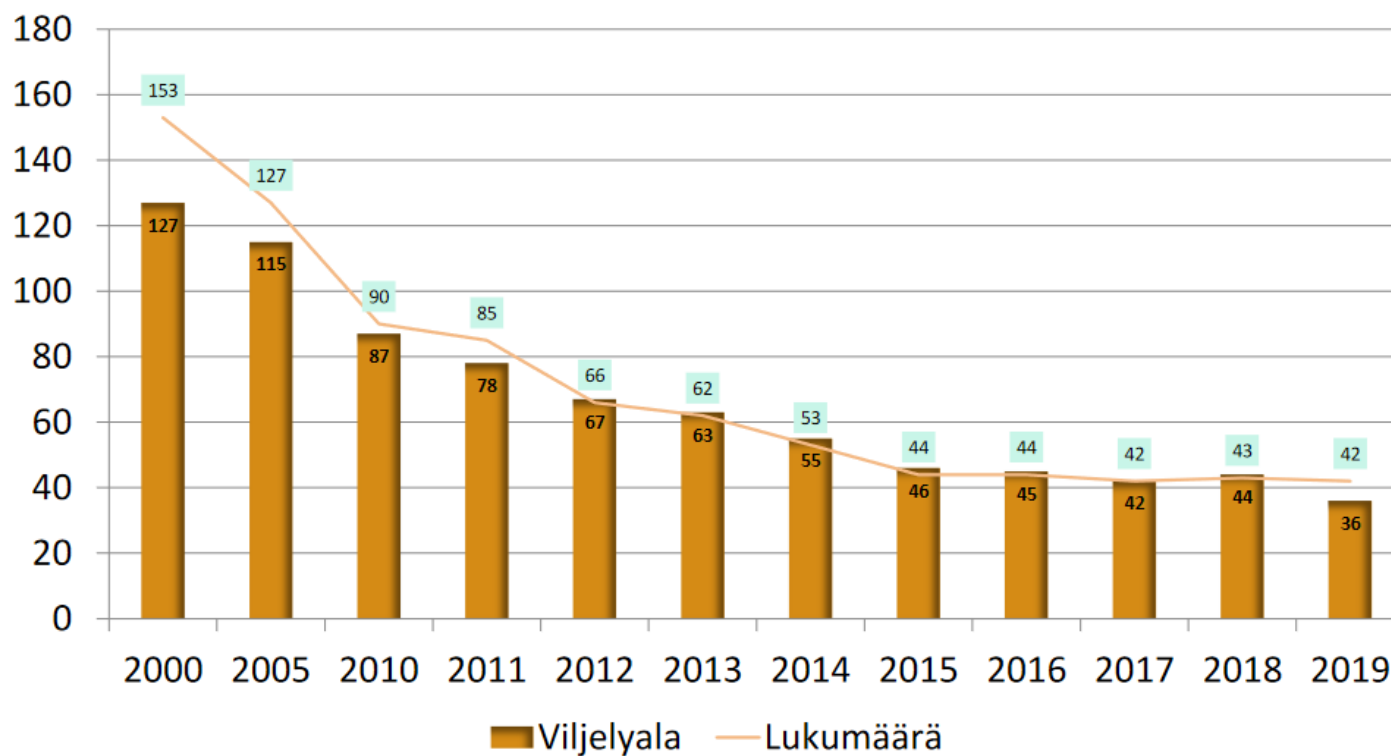

Lähde HML/Tike

Valkoherukan viljelyn kehitys MI/hml

Lähde HML/Tike

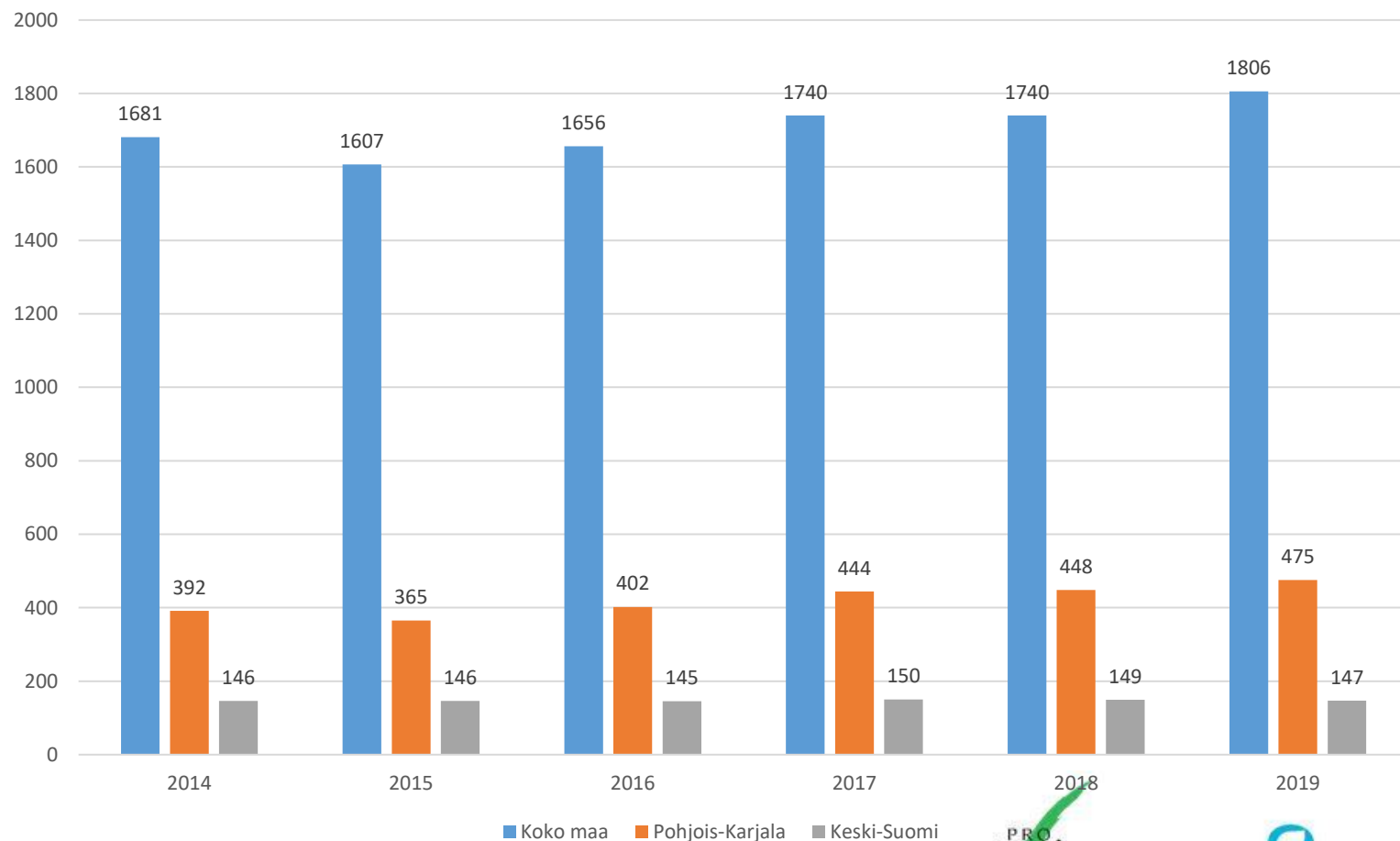

Marja- ja hedelmänviljelyalan kehitys P-K 2015 - 2020 Lähde: P-K:n Elyn tukihakutilastot

Kasvi	2015 (ha)	2016 (ha)	2017 (ha)	2018 (ha)	2019 (ha)	2020 (ha)	Muutos %2015-2020
Hedelmä- ja marjakasvit yhteensä	742,68	773,11	820,74	879,19	912,34	917,69	23,6
Mustaherukka	340,22	367,33	394,54	421,72	427,20	439,00	29,00
Punaherukka	51,02	54,05	58,04	59,27	60,36	57,85	13,30
Valkoherukka	3,21	3,37	1,39	6,27	6,82	4,77	48,60
Karviainen	12,41	12,60	15,99	15,74	19,58	19,80	59,50
Herukat ja karviainen yhteensä	406,86	437,35	469,96	503,00	513,96	521,42	28,20
Mansikka	270,26	272,43	285,40	312,62	339,55	346,76	28,30
Vadelma ja mesivadelma	31,56	28,42	28,56	25,76	20,96	17,27	-45,3
Saskatoon (Marjatuomipihlaja)	14,04	14,08	14,07	14,04	13,32	12,94	-7,8
Omena	6,11	6,91	6,54	6,40	6,74	7,16	17,10
Tyrni	5,80	5,66	5,34	5,03	4,82	2,45	-57,7
Pensasmustikka	3,47	3,41	3,41	3,54	4,36	5,58	60,80
Marja-aronia, viiniryp.+muut marjat	12,50	2,47	2,34	2,31	2,82	2,34	-81,2
Luumu, päär., kirs. ja muut hed.	1,90	2,20	2,40	2,70	2,21	1,77	-6,3

Pinta-ala (ha); Herukat yhteensä (musta-, valko-, puna- ja viherherukat) Lähde: Puutarhatilastot

- Keski-Suomessa herukoiden viljelypinta-ala on pysynyt vakaana
- Koko Suomessa kasvu on ollut n. 7%
- Pohjois-Karjalassa kasvu on ollut 21%

- Kasvua sen verran, että hyvä mieltä tulevaisuuden markkinointikanavia- ja tapoja
- Vuonna 2020 marjoja tuotettiin Suomessa 18 miljoonaa kiloa. Mansikan osuus oli 15 miljoonaa kiloa, mustaherukan 1,1 miljoonaa kiloa
- Mustaherukan viljelijöiden lukumäärä valtakunnallisesti on ollut hienoisessa kasvussa ja pinta-ala on kasvanut vuodessa 72 hehtaaria
- Valkoherukan pinta-ala on laskenut voimakkaasti
- Valko- ja viherherukalle on nyt kuitenkin suuri kysyntä juomateollisuudessa, valmius tehdä tuotantosopimuksia
- Marjojen kysyntä on hyvä ja mm. pakastemarjanmyynti on kasvanut vähittäiskaupassa vuosittain. Koronavuosi on lisännyt myös paikallisten jatkojalosteiden kysyntää.

International Blackcurrant Association

- Vuodelta 2019 viimeisin tieto, jolloin kokonaissatotaso oli alhaisempi kuin vuonna 2018, jolloin saatiin runsas sato
- Alhaisempi sato nosti jonkin verran hintoja, mutta toteamus oli, että onnellisia ovat ne, jotka saavat yli 40 senttiä/kg teollisuusherukasta!
- Melkein kaikissa maissa viljelyalat ovat pienenevässä, kuten perinteisissä herukantuotantomailloissa kuten Itävallassa, Saksassa, Tanskassa ja Hollannissa, myös viimeisimpänä Uudessa-Seelannissa
- Britannia ja Ranska tuottavat keskitetysti herukkaa Ribena –tuotemerkillä markkinoituna, ja heidän tuotantoalansa seuraavat tätä kysyntää
- Viljelyalan pienenemisen syynä nähdään Puolassa viimeisen 10 vuoden aikana tapahtunut viljelyalan kasvu, mutta vuonna 2019 ensimmäistä kertaa tänä 10 vuoden aikana Puolan viljelyala on vähentynyt, samaa viestiä meille kertoi Thomasz Rombel muutama viikko sitten
- Nyt onkin toiveissa, että tuotantoala vastaisi siellä paremmin kysyntää ja viljelijähintataso nousisi

International Blackcurrant Association

- Viimeisin hintatieto vapaasi saatavilla on vuodelta 2017
- Silloin maailman keskihintataso teollisuuskäyttöön herukoilla oli 0,47 euroa, kahtena edellisenä vuotena vain 0,13 ja 0,18 euroa
- Ainoastaan Itävalta, Latvia, Viro ja Suomi olivat päässeet euroon tai vähän sen päälle (Suomi 1,36/Viro 1,25/Itävalta 1,30 euroa)
- Maailman kokonaistuotantovolyymi oli 168 582 tonnia, josta luomutuotetun herukan määrä oli 3 762 tonnia

International Blackcurrant Association

Viljelyalan kehitysnäkymiä (tiedot vuodelta 2019)

- Ranska

- tuotantoala pysynyt melko samana, mutta edelliset 2-3 vaikeaa vuotta ovat pakottaneet joitakin viljelijöitä lopettamaan
- ilmastonmuutos haittaa: keväthalloja on ollut melkein vuosittain, pitkät kuivat kaudet kesäkuussa ovat tulleet jäädäkseen, vuoden 2019 sato putosi puoleen juuri ennen sadonkorjuuta olleen lämpöaallon takia, jolloin lämpötila nousi yli 40 asteeseen

- Saksa
  - Satotaso tippui vuonna 2019 puoleen edelliseen vuoteen verrattuna
  - Vaikka hintataso säilyi juuri ja juuri hyväksyttävällä tasolla, jotkin suuret viljelijät ovat lopettaneet tai vähentäneet pinta-aloja
  - Samat ilmastolliset ongelmat kuin Ranskassa ovat riesana myös Saksassa
- Latvia
  - Keväällä oli jopa -6 asteen hallat, jonka seurauksena monet viljelijät eivät saaneet ollenkaan satoa. Satotaso olikin vain 25% vuoden 2018 sadosta. Tästä huolimatta hintataso pysyi ennallaan
- Puolassa keväthallat ja kuivuus verottivat myös satoa
- Britanniassa sääolosuhteet eivät verottaneet satoa, syyksi nähtiin se, että heillä on laajaa lajikejalostusta, jonka tavoitteena on jalostaa sopivia lajikkeita heidän olosuhteisiinsa

Global Berry Congressin terveisiä

- Pitkittänyt koronapandemia on muuttamassa pysyvästi kuluttajien käyttäytymistä kaikkialla maailmassa ja muutos jatkuu tulevaisuudessa
- Mm. Britannian Europanelin tutkimuksissa näkyi selvästi, että marjojen menekki on kasvanut koko ajan ja sitä on lisännyt ihmisten kotona työskentely ja siihen liittyvät ruuanlaitto ja välipalojen suurempi kulutus sekä lisääntynyt kiinnostus terveydestä.

Global Berry Congressin terveisiä

- Tämä on innoittanut Euroopan laajuisesti jopa miljoonaa uutta kuluttajaa ostamaan marjoja 710 miljoonan euron arvosta. Markkina-arvoa on nostanut erityisesti kertaostosten kasvu sekä korkeampi hinta ja/tai premiumtuotteiden osuuden kasvu.
- Etelä- ja Pohjois-Euroopassa kuluttajat käyttäytyvät eri tavalla siinä, mitä marjoja ostavat ja kuinka usein
- Ranskalaisten ja espanjalaisten mansikan kulutus on vähentynyt muiden marjojen kustannuksella. Mutta huolestuttavaa on se, että näitä muita marjoja ostetaan entistä harvemmin

Global Berry Congressin terveisiä

- Italialaiset taasen rakastuivat vuonna 2020 vadelmiin ja se johti myös muiden marjojen kulutuksen lisääntymiseen.
- Kertaostoksen kasvu johti kuitenkin siihen, että marjoja ostettiin paljon harvemmin.
- Viime vuonna marjojen ostot suoraan tilalta kasvoivat 50 %, netistä 45 %, kun taas marketeista ostot romahtivat.

Global Berry Congressin terveisiä

- Jatkossakin on tärkeää panostaa siihen, että marjat ovat helposti kuluttajien saatavilla esim. nettikaupan välityksellä
- Marjojen pakkausten tulee olla sellaisia, että niitä on helppo käyttää ja ne ovat ympäristöystävällisiä. Pakkauksia olisi hyvä käyttää myös viestinnän välineenä esim. tarjoamalla uusia, innovatiivisia marjareseptejä kulutuksen ylläpitämiseksi.
- Muita vuonna 2021 huomioitavia seikkoja ovat:
  - paikallisten tuotteiden kysyntä kasvaa edelleen niin tuoremarjojen kuin jatkojalosteidenkin osalta
  - kotona ruokailu ja ruuanvalmistus ja leipomisen määrä jatkaa kasvuaan
  - ruokaa arvioidaan sen terveellisyyden mukaan ja siitä haetaan ns. lääkinnällisiä vaikutuksia.

Global Berry Congressin terveisiä

- Luomutuotteiden kysyntä kasvoi viime vuonna viisi kertaa nopeammin kuin tavanomaisten tuotteiden ja tämä kasvu jatkuu edelleen (lähde Europanel).
- Monikanavainen ostaminen on kehittynyt hurjasti koronavuoden aikana nettiostamisen myötä, jossa joko itse noudetaan tai toimitetaan kotiin tai johonkin noutopisteeseen. Tämä kehitys tulee marjamarkkinoillakin ymmärtää, sillä tästä muodostuu tulevaisuuden kuluttajien ostokäyttäytyminen.
- Kaikkeen tähän yksittäinen yrittäjä ei välttämättä pysty vastaamaan yksin, vaan on verkostoiduttava eri alojen esim. vähittäiskauppojen kanssa.

Pakastekuivauslaitos Pohjois-Karjalaan?

- Itä-Suomen alueella toteutettiin kesällä 2020 selvitys, jossa oli tarkoitus saada selville vihannes- ja marjanviljelyn sekä luonnontuotealan kiinnostus pakastekuivausjatkotaloustukseen sekä siinä tarvittavaan teknologiaan investoimiseen.
- Pakastekuivatun raaka-aineen jatkojalostuksesta kiinnostuneista yrityksistä on koottu yritysryhmähanke, jossa pääsee testaamaan yrityksen omien tuotteiden pakastekuivausta.
- Lisätietoja: Jaana Puhakka, 040 301 2468

Hankevastaava /yritysasiantuntija, ProYritys Pohjois-Karjala -hanke

jaana.puhakka@maajakotitalousnaiset.fi, jaana.puhakka@proagria.fi